

Filip Vervaet

TEKST: ELIEN HAENTJENS / FOTO: GUY KOKKEN

In deze reeks zoomt COLLECT in op de positie van jonge kunstenaars in de hedendaagse (kunst)wereld. Waarom maakt hij of zij precies zo'n werk, waar komt de inspiratie vandaan en hoe ziet hij of zij de eigen positie in de kunstwereld.

Deze maand is Filip Vervaet (°1977, Mechelen) aan de beurt.

Na vijftien jaar de beeldhouwkunst in zijn vele aspecten onderzocht te hebben, lijken de puzzelstukjes in het oeuvre van Filip Vervaet stilaan maar zeker in elkaar te vallen. Dat vertaalt zich in twee solotentoonstellingen en binnenkort ook in een boek.

Eclectisch met rode draad

“Hoewel mijn werk soms erg eclectisch is qua verschijningsvorm, zit er een sterke rode draad in. De frictie tussen mens en natuur is bijvoorbeeld een van de terugkomende thema's. Dat zie je in mijn performatieve, intimistische sculptuur 'Fountain', waarin de menselijke sporen van het maakproces zoals wel vaker duidelijk aanwezig zijn, terwijl het water er via oxidatie ook subtiel zijn sporen op nalaat. Toch ligt de klemtoon de laatste jaren meer op het proces en is de inhoud eerder onderhuids aanwezig. Ik werk bijvoorbeeld vaak verder op het negatieve beeld of de mal, waardoor het oorspronkelijke motief vervaagt en het beeld abstracter wordt. Zowel beeldend als inhoudelijk laat ik veel toe. Hoewel dat in het verleden misschien tegen me heeft gewerkt, zit net daarin een van de essenties van kunst. Kunst moet een vrijplaats zijn”, vertelt Vervaet.

Meer dan één

“Tegelijk vind ik het eigenlijk doodnormaal dat je oeuvre

“Voor mij behoort Rodin tot de eerste beeldhouwers die de beeldhouwkunst als een autonome discipline zag, zonder dat er iets of iemand moest worden verheerlijkt.”

niet tot één soort werk kan worden herleid, aangezien het een reflectie is van je persoonlijkheid. Als kunstenaar moet je meer zijn dan een product. Daarin schuilt mogelijk een gevaar voor jonge kunstenaars die vandaag reeds vroeg worden op-

gepikt door de kunstwereld. In die zin heb ik ook affiniteit met iemand als Per Kirkeby, wiens architecturale beeldhouwkunst, expressieve landschapsschilderkunst en teksten wel van drie verschillende kunstenaars lijken te komen.”

Hoewel Filip Vervaet meteen na zijn studies Audiovisuele Kunsten aan Sint-Lukas in Brussel werd opgepikt door galerist Annie Gentils, kon hij zijn oeuvre in alle rust ontplooiën. “Pas aan het HISK, waar er regelmatig studiobezoeken worden georganiseerd, ben ik me meer bewust geworden van de kunstwereld. Al heb ik daarin toen ook een zekere naïviteit bewaard. De voorbije drie jaar heb ik bewust zonder galerie gewerkt, en me volledig teruggeplooid op mijn werk. Dat is in een stroomversnelling terechtgekomen. Tegelijk is het fijn dat de mensen van Plus-One in Antwerpen en Cinnamon in Rotterdam, met wie ik een goede band heb, nu actief meedenken over de verspreiding van het werk, en de integratie ervan in bepaalde architectuurprojecten of collecties. Zeker omdat ik de laatste jaren meer monumentaal werk maak, en het minder evident is om daarvoor een plek te vinden. Ik kan me nu concentreren op het atelier. Ik vind het nochtans fijn om de verzamelaars te leren kennen en te zien in welke collectie mijn werk terechtkomt. Een goede collectie geeft - net als een oeuvre - een inzicht in de persoon die ze heeft samengesteld.”

Tijd nemen

Hoewel de grenzen tussen de disciplines vervagen, noemt Filip Vervaet zichzelf

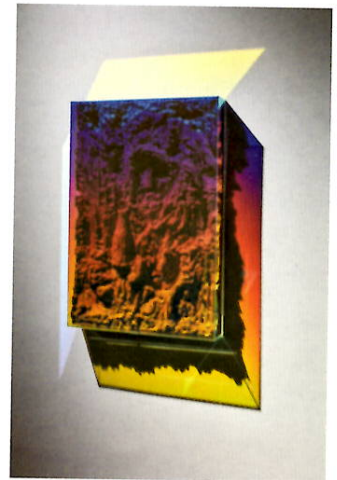
'Fountain', 2017. Brons, water, 115 x 91 x 12 cm.

'Column', 2018. Brons, 245 x 9 x 8 cm.

'Medusa', 2019. Steen, doek, 2 ventilators, stalen constructie, 185 x 65 x 55 cm.

'Waiting for the sun', 2019. Egaline, glas met dichroïsche coating, 86,9 x 59 x 10,4 cm.

het liefst een beeldhouwer. "Het werken met de materialen in het atelier vormt de basis. Maar een sterke verankering in de kunstgeschiedenis vind ik ook belangrijk. Daarom combineer ik bijvoorbeeld klassieke materialen als brons met nieuwe materialen en technieken zoals aluminium of gecoat glas, waardoor het tegelijk een kritische reflectie van deze tijd wordt. In 'tijd nemen' en reflecteren ligt voor mij de essentie van mijn kunst. Daarom vind ik het belangrijk om werk in de diepte te ontwikkelen en me niet voortdurend te laten beïnvloeden door de buitenwereld. In deze Instagram-tijden is dat niet altijd zo vanzelfsprekend. Die snelle evolutie van beelden is wel fascinerend, maar voor mijn werk laat ik me er niet door leiden. Ik gebruik sociale media om extra visibiliteit te genereren, maar de tijd die je nodig hebt om kunst te ervaren staat in schril contrast tot de vluchtigheid van die beelden."

Onbewuste perceptie

Net als de Turnhoutse Warande zet Filip Vervaet De Brakke Grond in Amsterdam

volledig naar zijn hand. "Ik hou ervan om de toeschouwer onder te dompelen in een universum. Doordat de hele tentoonstellingsruimte is vormgegeven als een soort psychedelische droomwereld, komt de ervaring op de eerste plaats. In die zin was onder meer de ontdekking van de Rothko Chapel in Tate Modern of het werk van James Turrell, Olafur Eliasson en Mike Kelley een openbaring. Allemaal spelen ze met de perceptie van de toeschouwer, en proberen ze een andere laag van ons bewustzijn aan te boren. Tegelijk fascineert het werk van Caravaggio, en de manier waarop hij met licht omgaat, me mateloos", vertelt Vervaet. "De scheiding tussen de materiële en immateriële wereld, en het reële en het onderbewuste zijn elementen die regelmatig terugkomen in mijn werk, zoals je bijvoorbeeld ziet in 'Plato's Cave'. Daarvoor vertrek ik van de binnenkant van de mal van 'De Denker' van Auguste Rodin. Voor mij behoort hij tot de eerste beeldhouwers die de beeldhouwkunst als een autonome discipline zag, zonder dat er iets of iemand

"Ik vind het doodnormaal dat je oeuvre, aangezien het een reflectie is van je persoonlijkheid, niet tot één soort werk kan worden herleid. Als kunstenaar moet je meer zijn dan een product."

moest worden verheerlijkt. Dat spanningsveld tussen de loutere representatie en een meer onderbewuste ervaring vormt ook de kern van 'Plato's Cave'. Zo onderzoek ik de immateriële mogelijkheden om iets weer te geven, en de manier waarop wij als toeschouwer iets percipiëren. Door iets in de psyche te activeren wil ik ervoor zorgen dat de toeschouwers afstand nemen van de tastbare wereld die onze maatschappij overheerst. Want in de snelheid van het op hol geslagen economische en kapitalistische systeem dat zichzelf in stand houdt, komen de grotere vragen niet meer aan bod. Kunst biedt een plek om meer dan het materiële te beleven. Het is net deze immateriële, intellectueel uitdagende ervaring die verzamelaars boeit."

BEZOEKEN

'Salon blanc #41'
Salon blanc
Oostende
www.salonblanc.be
03-11

'Off Balance'
Plus One
Antwerpen
www.plus-one.be
t/m 24-11

'Cascade'
De Brakke Grond
Amsterdam
www.brakkegrond.nl
16-12 t/m 23-01

Met toestemming van
PLUS-ONE Gallery.
© Foto's: We Document Art.